

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons [taal- en vertaalbeleid](#) [\[Link\]](#).

Besluit in zaak 437/2015/ZA - Besluit van de Europese Ombudsman inzake klacht 437/2015/ZA betreffende vermeende belangenconflicten bij een door de Europese Commissie gefinancierd project voor de risicobeoordeling van genetisch gemodificeerde organismen (ggo's)

Besluiten

Zaak 437/2015/ZA - Geopend op 15/04/2015 - Besluit over 28/07/2016 - Betrokken instelling Europese Commissie (Geen wanbeheer vastgesteld) |

De ombudsvrouw onderzocht de zaak. Zij was het met de Commissie eens dat het instituut zich niet zou mogen bemoeien met de wetenschappelijke interpretatie of het publicatieproces van wetenschappelijke studies die de Commissie financiert. De ombudsvrouw concludeerde ook dat het loutere feit dat er banden zijn tussen de bij het project betrokken wetenschappers en de industrie, geen bewijs vormt voor een belangenconflict. De ombudsvrouw wees erop dat de Commissie vaak projecten financiert die worden uitgevoerd door de industrie of door groepen met nauwe banden met de industrie. Desalniettemin stelde de ombudsvrouw voor dat de Commissie zou overwegen klager een meer uitgebreide en diepgaande uitleg te zenden over haar standpunt dat de banden tussen de industrie en de bij GRACE betrokken wetenschappers geen belangenconflict veroorzaken.

De ombudsvrouw stelde verder vast dat de Commissie had voldaan aan alle wettelijke bepalingen inzake de bekendmaking van de namen van deskundige beoordelaars betrokken bij de selectie van de projecten die zijn gefinancierd uit hoofde van het zevende kaderprogramma. De ombudsvrouw stelde voor dat de Commissie de namen van deskundige beoordelaars voortaan zou bekendmaken uitgesplitst per thema en/of categorie van het zevende kaderprogramma, teneinde de transparantie verder te vergroten en controle door het publiek te vergemakkelijken. De ombudsvrouw stelde eveneens voor ook de belangenverklaringen van beoordelaars bekend te maken.

De achtergrond van de klacht

1. De klacht heeft betrekking op vermeende belangenconflicten en het vermeende verzuim om wetenschappelijke informatie naar behoren te beoordelen in het kader van de financiering van een project dat is gekozen voor EU-financiering in het kader van het zevende kaderprogramma van de Europese Commissie (KP7).
2. Het project, bekend als GRACE (Genetically Modified Organisms Risk Assessment and Communication of Evidence), had betrekking op GGO-risicobeoordeling [1] . Het werd gekozen voor EU-financiering naar aanleiding van een in 2011 gelanceerde oproep.
3. De klager, een in Duitsland gevestigd onderzoeksinstituut, publiceerde in 2013 een rapport [2] waarin hij wees op een aantal wetenschappelijke zwakke punten in het GRACE-project. Zij voerde ook aan dat er mogelijke belangenconflicten waren waarbij de GRACE-projectcoördinator en deelnemende wetenschappers betrokken waren.
4. In 2014 heeft klager bij de Commissie een klacht ingediend over het feit dat de Commissie geen standpunt had ingenomen over het verslag 2013 van klager. Later heeft zij de Commissie verzocht de namen bekend te maken van de deskundigen die het GRACE-project voor financiering hadden geselecteerd.
5. De Commissie antwoordde dat de aan het GRACE-project deelnemende deskundigen waren geselecteerd op basis van hoge normen en dat zij geen reden zag om de wetenschappelijke onafhankelijkheid en wetenschappelijke geloofwaardigheid van het project in twijfel te trekken. Klager was niet tevreden met de reactie van de Commissie en diende deze klacht op 10 maart 2015 bij de Ombudsman in.

Het onderzoek

6. De Ombudsman heeft een onderzoek geopend naar de klacht, gericht op de volgende zaken: (I) het vermeende verzuim van de Commissie om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van klager over de wetenschappelijke deugdelijkheid van de resultaten van het project en de onafhankelijkheid van de desbetreffende publicatie in het tijdschrift *Archives of Toxicology* en ii) de vermeende tekortkomingen van de Commissie om de objectiviteit en onafhankelijkheid van het GRACE-project te waarborgen, in het bijzonder volledige transparantie met betrekking tot de deskundigen die betrokken zijn bij de selectie van het project.
7. In de loop van het onderzoek ontving de Ombudsman het advies van de Europese Commissie over de klacht en vervolgens de opmerkingen van klager naar aanleiding van het advies van de Commissie. Bij de uitvoering van het onderzoek heeft de Ombudsman rekening gehouden met de argumenten en adviezen van de partijen.

(I) Vermeende tekortkoming bij de bezorgdheid van klager over de wetenschappelijke deugdelijkheid van de resultaten van het project en de onafhankelijkheid van de desbetreffende publicatie in het tijdschrift

Archives of Toxicology

Aan de Ombudsman voorgelegde argumenten

8. Klager was niet tevreden met het antwoord van de Commissie op de punten die zij maakte met betrekking tot de integriteit en onafhankelijkheid van het proces van collegiale toetsing voorafgaand aan de publicatie van de GRACE-resultaten in een wetenschappelijk tijdschrift, het *Archives of Toxicology*. Klager voerde aan dat de redacteur van het tijdschrift nauwe banden had met een aantal auteurs van het artikel en met de industrie. De onafhankelijkheid en de wetenschappelijke deugdelijkheid van de publicatie zijn dus niet gewaarborgd. In zijn tweede brief aan de Commissie drong klager erop aan dat de publicatie zou worden ingetrokken en dat herpublicatie pas na een rigoureuus proces van collegiale toetsing zou worden overwogen. Klager verklaarde ook dat de Commissie ervoor moet zorgen dat het document wordt gepubliceerd in een tijdschrift „niet gestigmatiseerd” door zijn twijfelachtige samenwerking met de biotechindustrie.

9. De Commissie antwoordde dat het ontwerp en de uitvoering van de GRACE-studie, evenals de interpretatie van de resultaten van de 90-daagse voederproeven, onder uitgebreid en open overleg met maatschappelijke organisaties (waaronder de klager), het bedrijfsleven en andere relevante belanghebbenden zijn geplaatst. De resultaten waren vóór publicatie openbaar gemaakt en besproken.

10. Wat de objectiviteit van de wetenschappelijke bevindingen betreft, stelde de Commissie dat het aan de wetenschappelijke gemeenschap is om verschillende bevindingen in een open debat te bespreken. Zij benadrukte dat het niet aan de Commissie was om zich te mengen in de wetenschappelijke interpretatie of het publicatieproces door verschillende wetenschappelijke bevindingen te ondervragen of te vergelijken. Elke interventie in dit verband kan worden geïnterpreteerd als een politieke interventie in een wetenschappelijk proces en zou in strijd zijn met het beginsel van wetenschappelijke vrijheid. Hetzelfde geldt voor het peer review proces voorafgaand aan de publicatie in het tijdschrift *Archives of Toxicology*. De Commissie voerde aan dat het publicatieproces in handen is van de wetenschappers die verantwoordelijk zijn voor het opstellen en publiceren van het verslag en dat het geen deel uitmaakt van haar taak om een standpunt in te nemen over de inhoud van een wetenschappelijke publicatie of over het herzieningsproces voorafgaand aan de publicatie.

11. De Commissie verklaarde dat zij zich ervan bewust was dat de coördinator van de studie in een aan klager gerichte en op de website van het project gepubliceerde brief de door klager vastgestelde vermeende wetenschappelijke tekortkomingen punt voor punt had aangepakt. Bovendien voerde de Commissie aan dat het wetenschappelijke debat moet worden gevoerd

via een passend wetenschappelijk platform, zoals dat van het tijdschrift *Archives of Toxicology* om open wetenschappelijke discussie en beoordeling van de GRACE-resultaten aan te moedigen en te vergemakkelijken.

12. Ten slotte voerde de Commissie aan dat klager geen belangenconflict in het publicatieproces had aangetoond. Het merkte op dat de hoofdredacteur van het tijdschrift de beschuldigingen over zijn vermeende belangenconflict had afgewezen in een brief gepubliceerd in de *Archives of Toxicology*.

13. In zijn opmerkingen was klager niet tevreden met de aanvullende toelichting van de Commissie in het advies.

Beoordeling van de Ombudsman

14. De Ombudsman is van mening dat het advies van de Commissie de bezwaren van klager naar behoren heeft aangepakt. Zij is het eens met het standpunt van de Commissie dat zij zich niet mag mengen in de publicatie door derden van de door haar gefinancierde wetenschappelijke studies. Zij merkt ook op dat de Commissie hoe dan ook heeft gecontroleerd of de GRACE-projectwetenschappers reageerden op het verslag 2013 van klager. De GRACE-coördinator had punt voor punt geantwoord op de wetenschappelijke kritiek van klager, terwijl de redacteur van het tijdschrift reageerde op de beweringen van klager over het gebrek aan onafhankelijkheid van de beoordeling voorafgaand aan de publicatie. Bovendien zijn beide antwoorden gepubliceerd op de webpagina van GRACE.

II) Vermeende tekortkomingen om de objectiviteit en onafhankelijkheid van het GRACE-project te waarborgen, met name door te zorgen voor volledige transparantie met betrekking tot de bij de selectie van het project betrokken deskundigen

Aan de Ombudsman voorgelegde argumenten

15. De klager voerde aan dat een aantal wetenschappers die betrokken waren bij het GRACE-project, evenals de wetenschappelijke coördinator van het project, sterke banden hadden met entiteiten die geheel of gedeeltelijk door de biotechindustrie werden gefinancierd [3].

16. Klager stelde verder dat de Commissie na de publicatie van zijn verslag in april 2013 onvoldoende verificaties heeft verricht met betrekking tot mogelijke belangenconflicten. Daarom was de onafhankelijkheid en de wetenschappelijke geloofwaardigheid van het GRACE-project niet gewaarborgd. De klager stelde dat, in tegenstelling tot de interpretatie van de GRACE-wetenschappers, de gegevens van klager wijzen op enige negatieve gevolgen voor de

gezondheid bij ratten die met genetisch gemanipuleerde maïs worden gevoederd.

17. De klager voerde ook aan dat de bestaande praktijk van de Commissie op dit gebied, met betrekking tot de bekendmaking van de namen van deskundige beoordelaars, vanuit het oogpunt van transparantie ontoereikend is. Om volledige transparantie te waarborgen, moet de Commissie volgens de klager openbaar maken welke deskundigen zijn aangesteld om welke individuele projectvoorstellen te evalueren. Zo moet de Commissie bijvoorbeeld de namen bekendmaken van de deskundige beoordelaars die het GRACE-project hebben behandeld.

18. In haar advies herhaalde de Commissie haar vastberadenheid om bij alle projecten die zij financiert, de hoogst mogelijke normen te waarborgen. Daartoe selecteert zij deskundigen op basis van internationale peer reviews. Het zorgt ook voor een regelmatige monitoring van de voortgang van de projecten en evalueert de resultaten ervan.

19. Wat de banden van het GRACE-project met de industrie betreft, heeft de Commissie erop gewezen dat de oproep specifiek vereist dat aanvragende projecten verband houden met bestaande gerelateerde activiteiten en belanghebbenden, onder meer met de industrie.

20. De Commissie voerde verder aan dat, net als bij alle KP7-projecten, het GRACE-project werd geselecteerd op basis van internationale normen voor collegiale toetsing, met gebruikmaking van onafhankelijke hooggekwalficeerde deskundigen. Hij stelde dat de Commissie, door gebruik te maken van onafhankelijke externe deskundigen, ervoor zorgt dat de voor financiering geselecteerde voorstellen onpartijdig en eerlijk worden beoordeeld. De deskundigen die worden gebruikt om projecten te evalueren, worden geselecteerd uit een database na open oproepen gericht aan zowel individuen als relevante organisaties, zoals nationale onderzoeksagentschappen, onderzoeksinstellingen en ondernemingen. De regels bepalen dat de specifieke selectiecriteria en -bekwaamheden in aanmerking moeten worden genomen bij het opzetten van een pool van deskundigen en deze toewijzen aan individuele voorstellen. De deskundigen werken in hun persoonlijke hoedanigheid en onafhankelijk van elke organisatie [4] .

21. Voorts heeft de Commissie de evaluatie- en selectiecriteria vermeld die ten grondslag lagen aan de evaluatie van het GRACE-project [5] . Zij verklaarde dat alle geldende wettelijke regels, die gericht zijn op het waarborgen van de hoogste normen van onafhankelijkheid en uitmuntendheid, in acht werden genomen. Hij benadrukte dat de Commissie bij de aanstelling van een onafhankelijke deskundige alle nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat de deskundige niet wordt geconfronteerd met een belangenconflict met betrekking tot de kwestie waarover de deskundige advies moet uitbrengen [6] .

22. De Commissie merkte op dat volgens de desbetreffende regels jaarlijks een volledige lijst wordt gepubliceerd van alle deskundigen die betrokken zijn bij het evaluatieproces van elk specifiek programma van het KP7 [7] . De Commissie merkte voorts op dat er geen verplichting bestaat om de namen van deskundigen te publiceren voor elke oproep met betrekking tot een project dat onder het programma valt, aangezien dit „*hun onpartijdigheid en integriteit zou aantasten, hun mening zou beïnvloeden en/of het besluitvormingsproces zou ondermijnen*”. Op

basis van bovengenoemde regels en met het oog op de naleving van de vereisten inzake gegevensbescherming verklaarde de Commissie dat zij niet in staat was de namen van de deskundigen die het GRACE-project hadden gekozen, bekend te maken.

23. In zijn opmerkingen benadrukte de klager dat de Commissie geen geruststelling heeft gegeven ten aanzien van de onafhankelijkheid van de individuele deskundigen die betrokken waren bij de evaluatie en selectie van het GRACE-project. Zij drong erop aan de namen van de deskundigen bekend te maken.

24. Voorts stelde de klager dat de Commissie niet had ingegaan op de inhoud van haar beweringen over de ogenschijnlijke en verborgen belangenconflicten van vooraanstaande wetenschappers die betrokken waren bij het GRACE-project, ondanks het duidelijke bewijsmateriaal dat de klager in zijn verslagen en in andere schriftelijke mededelingen met de Commissie had verstrekt.

Beoordeling van de Ombudsman

25. Klager stelt twee afzonderlijke kwesties aan de orde met betrekking tot vermeende belangenconflicten. Zij voert om te *beginnen* aan dat de personen die het GRACE-project hebben geselecteerd, belangenconflicten hadden. *Ten tweede* stelt zij dat de wetenschappers die betrokken zijn bij het GRACE-project banden hadden met de industrie.

26. De *eerste* vraag is of er sprake was van een belangenconflict ten aanzien van de deskundigen die voor het GRACE-project kozen. De Ombudsman wijst erop dat er belangenconflicten ontstaan wanneer een **overheidsambtenaar** of een persoon die een overheidsinstantie bijstaat bij zijn taken (zoals een onafhankelijke deskundige die advies geeft aan een overheidsinstelling), particuliere belangen heeft die in strijd zijn met de belangen van de betrokken overheidsinstantie. De reden waarom dergelijke belangenconflicten moeten worden vermeden, is omdat zij de onafhankelijkheid van de overheid ondermijnen en de objectiviteit van de besluiten die de overheid neemt, in twijfel trekken.

27. Tegen deze achtergrond wijst de Ombudsman erop dat er een belangenconflict met betrekking tot het GRACE-project had kunnen ontstaan als bijvoorbeeld de specifieke deskundigen die voor het GRACE-project kozen een band hadden met een belanghebbende, zoals met de biotechindustrie of met wetenschappers die betrokken waren bij het GRACE-project.

28. Er is echter geen bewijs in het dossier dat de deskundigen die voor het GRACE-project kozen, in een belangenconflict verkeerden. Klager lijkt van mening te zijn dat het GRACE-project niet voor financiering had mogen worden gekozen en dat de personen die het voor financiering hebben gekozen, zich dus in een belangenconflict moeten hebben bevonden. Dit lijkt slechts een bewering te zijn die geen bewijs van een belangenconflict vormt.

29. De Ombudsman wijst erop dat de Commissie de namen van alle deskundigen publiceert,

die door de Commissie worden gebruikt voor de evaluatie van projecten, per programma, per thema en per jaar [8] . De Commissie doet dit proactief, aangezien artikel 17, lid 5, van Verordening (EG) nr. 1906/2006 de Commissie verplicht om eenmaal per jaar de lijst te publiceren van de onafhankelijke deskundigen die haar bij het KP7 hebben bijgestaan, georganiseerd per programma [9] . Klager heeft echter niet gesuggereerd dat een persoon op de relevante jaarlijkse lijst [10] een verband had gehad met belangen die hem of haar zouden hebben uitgesloten van de beoordeling van het GRACE-project.

30. In dit verband merkt de Ombudsman op dat transparantie het beste middel is om belangenconflicten te voorkomen. Hoe transparanter de Commissie is wat betreft het benoemen van deskundigen die projecten kiezen, des te minder waarschijnlijk zal het zijn dat belangenconflicten onopgemerkt blijven. De Ombudsman waardeert het dat de Commissie de lijst van deskundigen die betrokken zijn bij KP7-projecten per thema al publiceert. De Ombudsman is van mening dat **de Commissie voor de toekomst** zou kunnen overwegen de namen van de deskundigen die betrokken zijn bij de evaluatie van specifieke projecten te publiceren door middel van uitsplitsingen die overeenkomen met de gebieds- en/of onderwerpcategorieën van KP7. De Ombudsman is van mening dat een dergelijke uitsplitsing nog steeds zou leiden tot de vereiste evenwichtige mix tussen transparantie en bescherming van het besluitvormingsproces en de beoordelaars.

31. De Ombudsman merkt op dat de gepubliceerde KP7-lijsten de namen van de deskundigen, hun titel, nationaliteit, instelling en werkterrein bevatten [11] . Zij stelt **voor dat de Commissie ook voor de toekomst en voor soortgelijke programma's** [12] haar belangenverklaringen publiceert. Dergelijke belangenverklaringen moeten voldoende gedetailleerd zijn om belanghebbenden in staat te stellen zich uit te spreken over de vraag of er sprake is van een belangenconflict met betrekking tot de evaluatie van een specifiek project. Om eventuele problemen met de bescherming van persoonsgegevens te voorkomen, moeten de betrokken deskundigen vooraf worden gewaarschuwd dat de Commissie voornemens is hun namen en hun belangenconflictverklaringen te publiceren in het kader van de specifieke oproep waaraan zij zullen werken.

32. Wat betreft de vraag of de Commissie **nu** nadere informatie moet verstrekken over de specifieke deskundigen die het GRACE-voorstel hebben onderzocht, merkt de Ombudsman op dat klager, indien hij dat wenst, een verzoek kan indienen om toegang van het publiek tot de relevante documenten, op grond van de verordening toegang tot documenten, dat wil zeggen krachtens Verordening 1049/2001 [13] .

33. Wat het *tweede* punt betreft, merkt de Ombudsman op dat de Commissie vaak projecten financiert die worden uitgevoerd door het bedrijfsleven of door groepen met nauwe banden met het bedrijfsleven. Dergelijke banden met de industrie werden inderdaad vereist door de oproep in kwestie [14] . Hieruit volgt dat het GRACE-project in zijn opzet de waarde van banden met de industrie aanvaardt en dat er dus sprake kan zijn van een belangenconflict. Of er sprake was van een onaanvaardbaar belangenconflict zou echter afhangen van het specifieke geval en van de precieze aard van de activiteit van de betrokken brancheorganisatie en van de omvang van de banden tussen die organisatie en een of meer van de betrokken wetenschappers.

34. De Ombudsman merkt op dat de meeste onderzoeksorganen die betrokken zijn bij het GRACE-project universiteiten en openbare onderzoeksinstituten waren [15]. Volgens de Ombudsman heeft klager geen onderbouwd bewijs geleverd waaruit blijkt dat er sprake was van een onaanvaardbaar belangenconflict.

35. De Ombudsman is echter van mening dat wanneer er een verdenking wordt geuit over de onafhankelijkheid van de wetenschappers die betrokken zijn bij een door de EU gefinancierd project, de Commissie proactief moet reageren. Haar reactie in een dergelijke situatie moet grondig, volledig en gebaseerd zijn op alle feiten. Als er niet op deze manier wordt gereageerd, kan dit tot gevolg hebben dat de legitimiteit van de Commissie als financier van het project wordt ondermijnd en de wetenschappelijke output zelf wordt ondermijnd. Dit is des te meer het geval wanneer, zoals in het GRACE-project, wetenschappelijke resultaten *naar verwachting „de EU-risicobeoordelaars en EU-beleidsmakers zullen ondersteunen door wetenschappelijk bewijs en wetenschappelijke aanbevelingen te verstrekken met betrekking tot het EU-risicobeoordelingsproces en in het algemeen over de resultaten van onderzoek naar de bioveiligheid van ggo's”* [16]. In het onderhavige geval heeft de Commissie verzuimd de bezwaren van klager zo grondig en zo volledig mogelijk te beantwoorden als wenselijk zou zijn.

Conclusie

Op basis van het onderzoek naar deze klacht sluit de Ombudsman deze af met de volgende conclusie:

De Ombudsman vindt geen wanbeheer door de Commissie.

Klager en de Commissie zullen van dit besluit in kennis worden gesteld.

Suggesties voor verbetering

1. In het licht van de bevindingen van de Ombudsman in paragraaf 35 zou de Commissie moeten overwegen klager een vollediger en grondiger uitleg te sturen waarom zij van mening is dat de banden tussen de industrie en de wetenschappers van GRACE geen belangenconflict tot stand brengen.

2. Met inachtneming van de relevante bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens en de commerciële vertrouwelijkheid moet de Commissie, om de door de wetgever voorgeschreven transparantiedoelstelling beter te verwezenlijken, overwegen de namen van deskundigen te publiceren die projecten evalueren op basis van uitsplitsingen die overeenkomen met het onderwerp en/of de gebiedscategorieën van het KP7. Bovendien moet de publicatie van de lijsten van deskundigen vergezeld gaan van hun belangenverklaringen.

Emily O'Reilly

Europese Ombudsman

Gedaan te Straatsburg 28/07/2016

[1] Zie voor nadere bijzonderheden: <http://www.grace-fp7.eu/en/content/grace-brief> [Link]

[2] Link naar het verslag:

http://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Doubts_%20EU_Research_Project_GRACE_2.pdf

[3] Klager verwees met name naar het International Life Science Institute (ILSI) en de International Society for Biosafety Research (ISBR). Zie de respectieve links: <http://www.ilsilife.org/Pages/HomePage.aspx> [Link] en [de \[Link\]](#) klager verwees ook naar een lid van GRACE dat voor Monsanto werkte.

[4] Besluit 2011/161/EU van de Commissie

[5] " *Wetenschappelijke en technologische excellentie en relevantie voor de doelstellingen van het specifieke programma; de potentiële impact door de ontwikkeling, verspreiding en gebruik van projectresultaten; de kwaliteit en efficiëntie van de uitvoering en het beheer* ".

[6] De betrokkenheid van onafhankelijke deskundigen bij de evaluatie van bij de Commissie ingediende KP7-voorstellen, zoals het GRACE-project, wordt geregeld bij Verordening (EG) nr. 1906/2006 en Besluit 2011/161/EU, Euratom van de Commissie. In artikel 17 van de verordening en punt 3 van het besluit van de Commissie worden de rol van de externe deskundigen, de procedure voor hun selectie en de middelen om een hoog niveau van deskundigheid te bereiken en conflictsituaties te voorkomen, afgebakend. In het bijzonder vereist artikel 17, lid 3, van de verordening dat de Commissie „ *alle nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat de deskundige niet wordt geconfronteerd met een belangenconflict met betrekking tot de aangelegenheid waarover de deskundige een advies moet uitbrengen* ". Om dat doel te bereiken, is de selectie gebaseerd op vooraf vastgestelde objectieve criteria, terwijl de geselecteerde deskundigen een verklaring moeten ondertekenen dat er geen belangenconflicten zijn op het moment van hun aanstelling (aan het einde van elke evaluatie is een herbevestiging vereist) en de Commissie in kennis stellen van een dergelijk conflict in de uitoefening van hun taken.

[7] Verordening (EG) nr. 1906/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot vaststelling van de regels voor de deelname van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten aan acties op grond van het zevende kaderprogramma en voor de verspreiding van onderzoeksresultaten (2007-2013), artikel 17, lid 5 „ *De Commissie publiceert eenmaal per jaar de lijst van onafhankelijke deskundigen die haar hebben bijgestaan voor het zevende kaderprogramma en elk specifiek programma* ". Zie ook punt 29 en voetnoot 8.

[8] http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#fp7
[Link]

Het programma voor samenwerking in het kader waarvan het GRACE-project werd gefinancierd, bestond uit 11 thema's (GRACE werd gefinancierd onder thema 2). Voor elk thema bestaan er zeven lijsten van deskundigen, namelijk één per jaar (2007-2013). De jaarlijkse lijsten met de namen van de deskundigen, hun nationaliteit, hun instelling en het werkteerein omvatten gemiddeld 250 namen.

[9] Zie voetnoot 7.

[10] Samenwerkingsprogramma, Voedsel, Landbouw en Visserij, thema biotechnologie, deskundigenlijst KBBE 2012. [Link]

[11] De lijsten van deskundigen uit Horizon 2020 zijn informatiever omdat ze informatie bevatten over: meest recente werkgever, meest recente werkgever stad, vaardigheden en competenties.

[12] Zoals de lopende Horizon 2020.

[13] In de zaak *Beierse Lager* oordeelde het Hof van Justitie dat wanneer een verzoek om toegang tot documenten die persoonsgegevens bevatten, de gegevensbeschermingsverordening 45/2001 volledig van toepassing wordt. Artikel 8, onder b), van Verordening 45/2001 stelt twee cumulatieve voorwaarden vast waaraan de doorgifte van persoonsgegevens is onderworpen. Persoonsgegevens mogen alleen worden doorgegeven (a) als de ontvanger aantoont dat de gegevens moeten worden doorgegeven, en (b) als er geen reden is om aan te nemen dat die doorgifte de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene zou kunnen schaden. Op grond van het voorgaande arrest moet de Commissie de afweging maken tussen de verschillende belangen van de betrokken partijen (waaronder de verplichting van de ontvanger van persoonsgegevens om de noodzaak van openbaarmaking van de persoonsgegevens vast te stellen, de zogenaamde „noodzaaktest”).

[14] Dit was in feite een kerndoelstelling van de onderzoeksprojecten die werden gefinancierd in het kader van thema 2 van het KP7. De oproep zelf gaf duidelijk aan dat de betrokkenheid van de industrie bij de projecten die het ten eerste wordt aangemoedigd, en „de koppeling met lopende/bestaande activiteiten op het gebied van ggo-onderzoek” zou worden overwogen. In dit verband omvatte de oproep een aantal onderzoeksinstellingen of -organisaties die als belangrijke actoren op dit onderzoeksgebied werden beschouwd en waarmee kandidaat-consortia mogelijk konden samenwerken of expertise konden delen.

[15] Het GRACE-consortium bestaat uit achttien deelnemers (bv. universiteiten, openbare onderzoeksinstituten, één internationale onderzoeksorganisatie zonder winstoogmerk, organisaties voor de verspreiding van kennis; federale onderzoeksinstituten enz.) uit dertien landen.

[16] [Werkprogramma 2012, Samenwerking, Thema 2, Voedselvoorziening, Landbouw en Visserij, en Biotechnologie, blz. 62 \[Link\]](#).